

Słupsk, dnia 2 września 2022 r.

**KRAJOWE
BIURO WYBORCZE
DELEGATURA W SŁUPSKU**

DSŁ.422.31.2022

PROTOKÓŁ

**z kontroli prawidłowości prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców
w Urzędzie Miejskim w Człuchowie od 01.01.2017 do 09.09.2022**

Jednostka kontrolowana:

Urząd Miejski w Człuchowie, 77-300 Człuchów Aleja Wojska Polskiego 1.

Kierownikiem kontrolowanej jednostki jest Burmistrz, Pan Ryszard Szybajło.

Osobami które mają w zakresie obowiązków nadzór/obsługę rejestru wyborców są:

Pani Anna Siatka - zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego,

Pani Karolina Zaczek - Inspektor ds. rejestracji USC - osoba zastępująca.

Pani Anna Siatka udzielała wyjaśnień w imieniu jednostki kontrolowanej.

Data przeprowadzenia kontroli:

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 09.09.2022 r. do 22.09.2022 r.

Osoba przeprowadzająca kontrolę:

Janusz Brusilo - informatyk w Delegaturze Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku na podstawie upoważnienia nr 32/2022 wydanego przez Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku.

Podstawa prawna kontroli :

- art. 165 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 ze zm.)
- § 21 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (M.P. z 2011 r. Nr 26 poz. 286 ze zm.)
- § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie zapewnienia Państwowej Komisji Wyborczej wykonywania zadań związanych z nadzorem nad prowadzeniem rejestru wyborców i sporządzaniem spisów wyborców (Dz.U. z 2022, poz. 1703).

Podstawa prawna prowadzenia rejestru wyborców :

- art. 18 § 11 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 ze zm.)
- § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011r., w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym

państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1316 ze zm.), zwanego dalej rozporządzeniem MSWiA.

Kontrolą objęto:

- sposób prowadzenia rejestru wyborców,
- metody aktualizacji rejestru wyborców,
- sposób gromadzenia dokumentów, stanowiących podstawę do wprowadzania zmian w rejestrze wyborców,
- zgodność kart dodatkowych rejestru wyborców,
- sposób udostępniania rejestru wyborców do wglądu.

Czynności kontrolne prowadzone były w siedzibie Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku. Kontrole przeprowadzono na podstawie przekazanych drogą mailową kserokopii dokumentów, dokumentów wygenerowanych z systemu informatycznego służącego do prowadzenia rejestru wyborców oraz sporządzonych zestawień i wypełnionej ankiety w zakresie prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców.

USTALENIA

1. Kompletność przepisów prawnych i dostępność druków

Pracownicy urzędu mają dostęp do informatycznego systemu informacji prawnych LEX. Informacja o warunkach dopisania się do rejestru wyborców oraz wzory obowiązujących druków dostępne są w Referacie USC (pokój interesantów), który zajmuje się prowadzeniem Rejestru Wyborców.

2. System Informatyczny

Rejestr wyborców prowadzony jest w systemie informatycznym. Do tego celu w urzędzie wykorzystywany jest system PB_EWID2 autorstwa firmy Technika Sp. Z o.o. 44-102 Gliwice ul. Toszecka 2. Na użytkowane oprogramowanie wykupione zostały cykliczne aktualizacje. Umowa na konserwację oprogramowania będzie przedłużana na następne okresy. Dostawca systemu nie załączył informacji o aktualnej homologacji MSWiA. Osobą sprawującą nadzór nad działaniem systemu jest zatrudniony w urzędzie informatyk Pan Marcin Matczak. Dane przechowywane są na serwerach w urzędzie. Serwery zainstalowane są w zabezpieczonym pomieszczeniu. System informatyczny prowadzi bazę danych ewidencji i służy do prowadzenia rejestru wyborców wpisanych z urzędu. Zgodnie z zapisem § 4 ust 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 w sprawie rejestru wyborców system umożliwia:

- przechowywanie danych zawartych w rejestrze wyborców w zakresie osób zameldowanych na pobyt stały i ostatnio zameldowanych na pobyt stały,
- przechowywanie informacji dodatkowych zawartych w rejestrze,
- udostępnianie informacji na wniosek wyborcy w zakresie niezbędnym do złożenia przez wyborcę reklamacji do rejestru wyborców,
- przechowywanie informacji dodatkowych zawartych w rejestrze,
- udostępnianie informacji o liczbie wyborców objętych rejestrem wyborców,

- udostępnianie danych w celu sporządzenia spisu wyborców i spisów osób uprawnionych do udziału w referendum,
- udostępnianie informacji w związku z nadzorem PKW nad prowadzeniem i aktualizowaniem rejestru wyborców,
- prowadzenie odrębnego zbioru przejściowego w celu przechowywania informacji dodatkowych.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż rejestr wyborców prowadzony w systemie informatycznym aktualizowany jest pod kątem zaistniałych zmian wynikających z przepisów o aktach stanu cywilnego i ewidencji ludności oraz zmian wynikających z zawiadomień przez inne gminy. Zawiera wszystkie informacje dodatkowe o dopisaniu oraz skreśleniu z rejestru wyborców. Przy pomocy stosowanego programu można sporządzić spis wyborców, ustalić stan wyborców oraz uzyskać dane niezbędne do przekazania do kwartalnych meldunków wyborczych komputerowego systemu Krajowego Biura Wyborczego.

3. Informacje o wpisaniu na wniosek

Wnioski o wpisanie wyborcy do rejestru, decyzje burmistrza o wpisaniu do rejestru oraz zawiadomienia urzędu gminy, właściwego ze względu na stałe zameldowanie wyborcy wpisanego na wniosek, gromadzone są w segregatorach wg kolejności wpływu oddzielnie dla każdego typu. Dokumentacja znajduje się w zabezpieczonych pomieszczeniach urzędu z systemem alarmowym i jest zamykana w szafie na akta. W tym roku planowany jest zakup nowych szaf metalowych do przechowywania dokumentacji. Do pomieszczeń dostęp mają jedynie uprawnieni pracownicy urzędu.

Prowadzony w systemie informatycznym Krajowego Biura Wyborczego rejestr informacji dodatkowych o wpisaniu do rejestru na wniosek na dzień 09.09.2022 zawierał:

- 49 - informacji Z2A – wyborca wpisany do rejestru wyborców (na wniosek), stałe zamieszkały bez zameldowania na pobyt stały w tej gminie,
- 2 -informacje Z2B - wyborca wpisany do rejestru wyborców, nigdzie nie zamieszkały, stałe przebywający na obszarze gminy,
- 19 - informacji Z2C - wyborca wpisany do rejestru, zamieszkały na obszarze gminy pod innym adresem niż adres zameldowania na pobyt stały w tej gminie lub nigdzie niezameldowany, ostatnio zameldowany na pobyt stały w tej gminie,
- brak informacji ZUE - obywatele Unii Europejskiej wpisani do rejestru wyborców

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2017-2022 wydano ogółem 48 pozytywnych decyzji o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców, w tym:

w 2017 r. – 0
w 2018 r. – 33
w 2019 r. – 8
w 2020 r. – 7
w 2021 r. – 0
w 2022 r. – 0

O wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców powiadomione zostały urzędy gmin, właściwe ze względu na ostatnie zameldowanie wyborcy na pobyt stały, w celu skreślenia z tamtejszego rejestru wyborców. Zawiadomienia wysłane są za potwierdzeniem odbioru. Dostarczanie zawiadomień do urzędów na obszarze których wyborca jest zameldowany na pobyt stały nie budzi zastrzeżeń.

Dla każdego wyborcy wpisanego na wniosek prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami dokumentacja będąca podstawą do wydania decyzji o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców (pisemny wniosek wraz ze wskazaniem adresu ostatniego zameldowania na pobyt stały, dokument z postępowania potwierdzającego fakt zamieszkiwania wyborcy na terenie gminy, decyzja o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców, zawiadomienie gminy stałego meldunku o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców, potwierdzenie odbioru pism adresowanych do wnioskodawcy i do urzędu).

Przeprowadzona analiza dokumentacji związanej z wpisem wyborcy na wniosek wykazała, iż każda dotychczasowa decyzja w sprawie wydana przez Burmistrza zawiera prawidłową podstawę prawną oraz uzasadnienie. Decyzje w sprawie wpisu do rejestru wyborców na wniosek zostały wysłane pocztą za potwierdzeniem odbioru lub przesłane przez platformę elektroniczną albo zostały odebrane przez wnioskodawców osobiście.

Ilość decyzji odmownych ogółem: 3 w tym:

w 2017 r. – 0

w 2018 r. – 0

w 2019 r. – 2

w 2020 r. – 1

w 2021 r. – 0

w 2022 r. – 0

Odmowa w sprawie USC.SO.5010.7.1.2019.AS

Wnioskodawca złożył w dniu 03.10.2019 wniosek o wpisanie do stałego rejestru wyborców prowadzonego przez Gminę Miejską Człuchów. Pismem z dnia 03.10.2019 wnioskodawca został wezwany do przedłożenia dokumentów potwierdzających fakt zamieszkiwania pod wskazanym we wniosku adresem do dnia 07.10.2019, czego nie uczynił. Wobec powyższych okoliczności Burmistrza Miasta Człuchowa odmówił wpisania do rejestru wyborców.

Odmowa w sprawie USC.SO.5010.7.2.2019.AS

Wnioskodawca złożył w dniu 08.10.2019 wniosek o wpisanie do stałego rejestru wyborców prowadzonego przez Gminę Miejską Człuchów. Pismem z dnia 08.10.2019 wnioskodawca został wezwany do przedłożenia dokumentów potwierdzających fakt zamieszkiwania pod wskazanym we wniosku adresem do dnia 10.10.2019, czego nie uczynił. Wobec powyższych okoliczności Burmistrza Miasta Człuchowa odmówił wpisania do rejestru wyborców.

Odmowa w sprawie USC.SO.5010.7.2020.AS

Wnioskodawca złożył w dniu 14.04.2020 wniosek o wpisanie do stałego rejestru wyborców prowadzonego przez Gminę Miejską Człuchów. Pismem z dnia 14.04.2020 wnioskodawca został wezwany do przedłożenia dokumentów potwierdzających fakt zamieszkiwania pod wskazanym we

wniosku adresem do dnia 17.04.2020, czego nie uczynił. Wobec powyższych okoliczności Burmistrza Miasta Człuchowa odmówił wpisania do rejestru wyborców.

Zgodnie z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego „Wójt przed wydaniem decyzji (...) jest obowiązany sprawdzić, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy”. W piśmie z dnia 9 czerwca 2016 r. znak ZPOW-420-4/16 Państwowa Komisja Wyborcza sprawująca nadzór na podstawie art. 165 § 1 Kodeksu wyborczego nad prowadzeniem rejestru wyborczego wyjaśnia, że do uznania określonego miejsca za miejsce zamieszkania konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek: przebywania w sensie fizycznym w określonej miejscowości (corpus) oraz woli (zamiaru) stałego pobytu w tym miejscu (animus). To na Wójcie (burmistrzu, prezydencie) ciąży obowiązek rzetelnego przeprowadzenia postępowania w sprawie ustalenia czy obydwie przesłanki zostały spełnione przez wnioskodawcę. Postępowanie w sprawie wpisania do rejestru wyborców na wniosek musi być w każdym z przypadków traktowane indywidualnie w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy. Wnikliwa analiza materiału dowodowego pozwala określić stan faktyczny, a następnie zakończyć całe postępowanie, czego rezultatem jest wydanie decyzji o wpisie, bądź też o jego odmowie do rejestru wyborców w przypadku niespełnienia obligatoryjnych przesłanek przez wyborcę. PKW stoi na stanowisku, że „sprawdzenie czy osoba wnosząca wniosek spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy, polegać może np. na przeprowadzeniu wywiadu z mieszkańcami danej miejscowości, właścicielami nieruchomości, sąsiadami lub sołtysami. Warunek ten może także polegać na przedstawieniu przez wnoszącego dokumentów potwierdzających, że stale zamieszkuje na obszarze gminy (np. zaświadczenia o zatrudnieniu od pracodawcy, umowy najmu, umowy o pracę, rachunki, podatek od nieruchomości itp.).

Postępowanie wyjaśniające mające na celu sprawdzenie czy wnioskodawca rzeczywiście zamieszkuje na terenie gminy powinno być potwierdzone dostarczonym dokumentem lub notatką służbową pracownika prowadzącego rejestr. Dokumenty potwierdzające fakt zamieszkiwania zostały dołączone do akt sprawy.

Ilość spraw zakończonych przeniesieniem do odrębnego zbioru przejściowego ogółem: 119 w tym:

2017 r. - 8
2018 r. - 28
2019 r. - 25
2020 r. - 29
2021 r. - 19
2022 r. - 10

Przesłane dokumenty potwierdzają że dane o osobach dopisanych prowadzone w systemach informatycznych w gminie oraz w systemie Krajowego Biura Wyborczego były zgodne.

W okresie objętym kontrolą Urząd Miejski w Człuchowie nie przeprowadzał weryfikacji aktywnych wniosków (wysyłanie pism, wykonanie czynności sprawdzających czy wyborca nadal mieszka pod wskazanym adresem) celem aktualizacji Rejestru Wyborców.

4. Skargi na decyzje burmistrza

Nie wniesiono skarg na decyzje Burmistrza.

5. Informacje o skreśleniu

Dane dotyczące osób pozbawionych prawa wybierania, wyborców wpisanych do rejestru wyborców w innej gminie oraz wyborców wpisanych do rejestru wyborców w gminie ale zamieszkałych pod innym adresem niż ich adres zameldowania na pobyt stały zamieszczone zostały w informacjach dodatkowych.

Na dzień 09.09.2022 zbiór zawierał:

- 50 - informacji R41 – wyborca, co do którego otrzymano zawiadomienie o pozbawieniu prawa wybierania,
- 119 - informacji R42 - wyborca wpisany do rejestru wyborców w innej gminie,
- 19 - informacji R43 – wyborca wpisany do rejestru wyborców, zamieszkały na obszarze gminy pod innym adresem niż aktualny/ostatni adres zameldowania na pobyt stały w tej gminie,
- brak informacji RUE - wyborca co do którego otrzymano zawiadomienie o pozbawienia prawa wybierania.

Przesłane do kontroli dokumenty zostały ujęte w użytkowanym systemie komputerowym, oraz w systemie prowadzonym przez Krajowe Biuro Wyborcze. Aktualizacja danych prowadzona jest prawidłowo. Kontrola potwierdziła, że informacje dodatkowe o skreśleniu wyborców były zgodne.

6. Informacje i meldunek w komputerowym systemie Krajowego Biura Wyborczego

Rozliczenie kart dodatkowych rejestru w systemie informatycznym prowadzonym przez Krajowe Biuro Wyborcze prowadzone jest w sposób prawidłowy. Dane do meldunków kwartalnych systemu WOW (moduły „CRID”, „Meldunek kwartalny”) przekazywane są terminowo.

7. Występowanie przypadków złożenia reklamacji do rejestru wyborców

Ilość złożonych reklamacji na nieprawidłowości w rejestrze wyborców w latach 2017-2022 - 1 w tym:

- ilość decyzji burmistrza nieuwzględniających reklamacji - 1 (2018 r.).

8. Udostępnianie rejestru wyborców

Nie stwierdzono wniosków wyborców o udostępnienie rejestru wyborców w okresie objętym kontrolą.

9. Zalecenia pokontrolne

Kontrola wykazała, że w Urzędzie Miejskim w Człuchowie rejestr wyborców prowadzony oraz aktualizowany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami w związku z tym nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Należy jednak przypomnieć, że urząd powinien, w trybie nadzoru i aktualizacji Rejestru Wyborców, dokonywać okresowo weryfikacji wyborców dopisanych do rejestru pod kątem aktualności wpisu, poczynając od osób dopisanych najdawniej. Ponadto należy złożyć wniosek o dostęp do systemu informatycznego WOW w zakresie prowadzenia rejestru wyborców dla osoby zastępującej - Pani Karoliny Zaczek, która obecnie nie ma nadanych uprawnień do w/w systemu.

Na ustalenia niniejszej kontroli przysługuje kontrolowanemu możliwość złożenia uwag w terminie 7 dni od daty otrzymania protokołu.

Protokół podpisali:

ze strony jednostki kontrolowanej:

BURMISTRZ

mgr Ryszard Szybajło

.....
Kierownik jednostki kontrolowanej

**ZASTĘPCA KIEROWNIKA
Urzędu Stanu Cywilnego**

Anna Siatka

.....
Osoba prowadząca rejestr wyborców

ze strony Delegatury Krajowego Biura
Wyborczego w Słupsku:

**DYREKTOR DELEGATURY
Krajowego Biura Wyborczego
w Słupsku**

Witold Niemkiewicz

.....
Witold Niemkiewicz
Dyrektor Delegatury Krajowego
Biura Wyborczego w Słupsku

Janusz Brusilo

.....
Janusz Brusilo
Informatyk - kontrolujący

Człuchów, dnia *28.09.2022*

